

List izhaja od oktobra 1947
kot tednik — Od 1. januar-
ja 1958 kot poltednik — Od
1. januarja 1960 trikrat te-
densko, in sicer ob pone-
deljkih, sredo in sobotah

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ — SREDA, DNE 24. JULIJA 1963 —
LETO XVI. — ST. 85 — CENA 10 DINARJEV

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice,
Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič — Izdaja
CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor
— Glavni in odgovorni urednik Gregor Kocijan

Gorenjska proslavila dan vstaje

Ob spominih in načrtih za prihodnost

Letošnji praznik vstaje slovenskega ljudstva smo tudi na Go-
renjskem množično proslavili, čeprav ni bilo večjih prireditev kot
prejšnja leta. Dan vstaje smo Gorenjci počastili na različne načine.
Praznovanje samo se je ponekod pričelo že v soboto, zlasti v neka-
terih večjih delovnih kolektivih, kjer so pripravili interne proslave.
Prireditve in proslave v počastitev dneva vstaje so se nadaljevale
v nedeljo in v ponedeljek na sam praznik. Številni gorenjci so ob
dvojnem praznovanju odšli v hribe ali v obmorske kraje, kjer
so obujali spomine na leta naše ljudske revolucije in hkrati ob
vedrem pogledu v prihodnost kovali načrte za še hitrejšo izgradnjo
naše socialistične domovine in za še lepše življenje nas vseh.

V nekaterih krajih pa so še posebno obudili spomine na narod-
noosvobodilno borbo in na prve dni naše vstaje. Tako je krajevna
organizacija Zveze borcev v znanem partizanskem kraju Davči orga-
nizirala proslavo ob 20-letnici sanitetne službe in ob dnevu vstaje
slovenskega naroda. Pri Lovrencu nad Bašljem pa so odkrili spom-
ninsko ploščo. Tu je obudil spomine na naš odločen boj proti
tujim zavojevavcem nosilec partizanske spomenice Tine Zaletel.
Spominsko obeležje pa so za dan vstaje obnovili na Mohorju.

Tudi mladinci iz Tekstilindusa in Industrije bombažnih izdelkov
Kranj so hoteli doprinesiti svoj delež k počastitvi dneva vstaje, saj
so organizirali pohod v Davčo. Za dan vstaje pa so ponekod podelili
zaslužnim borcem tudi odlikovanja (Škofja Loka).

Oserednja proslava v trziški občini je bila v Lešah, kjer so pričeli
praznovati že v soboto popoldne in zvečer. V soboto je bila tudi
slavnostna seja krajevnega organizacije Zveze borcev Leše, ki so se je
udeležili tudi predstavniki občinskega Združenja borcev. V soboto
zvečer so priredili partizanski večer s tabornim ognjem, v nedeljo
pa je leška krajevna organizacija Zveze borcev razvila svoj prapor,
nato pa je bil pester kulturni spored. Slovesnosti v Lešah, ki je zelo
dobro uspela, se je udeležilo nad petsto ljudi.

Tudi v radovljiški občini so potekale prireditve tako, kakor so
predvideli. Jeseniški gledališčniki pa so v počastitev praznika vstaje
gostovali v nedeljo zvečer z Držičevo komedijo Tripče de Utolče v
Kranjski gori, na sam praznik zvečer pa v Podvinu. — P.

Sodobna »žetev« (brez srpov, kozolcev in mlatilnic) na obsežnih njivah Kmetijskega gospodarstva Kranj na obratu v Lahovčah. Za velikim kombajnom ostajajo le snopi slame in napolnjene vreče čistega zrna.

Večja skrb za čistočo naših voda

Nadomestimo zamujeno

Zaskrbljujoča ugotovitev: čistoča Save, Kokre, Sore in Tržiške Bi-
strice je porazna — Za Gorenjsko je izdelanih 46 odločb za grad-
njo čistilnih naprav — Za izgradnjo teh bi do leta 1967 potrebo-
vali skoraj milijardo dinarjev.

Vsa povojna krepitev industrije in drugih gospodarskih
dejavnosti na Gorenjskem je hkrati ustvarjala za mnoge sicer
prikrit problem, kako in kam odvajati odpadne vode tovar-
natih in drugih objektov. Vendar pa smo to le preveč načelno
in površno reševali. Res je, da smo pretekla leta imeli kopico
drugih perečih problemov, hkrati pa je tudi res, da smo imeli
za to tudi premajhno razumevanje. Tako lahko danes že ugo-
tavljamo, da so gorenjske reke Sava, Kokra, Sora in Tržiška
Bistrica onesnažene skoraj že do skrajnosti.

Zakon o varstvu voda imamo že
šest let, vendar je šele pred tremi
leti tedanja uprava za vodno go-

spodarstvo izdala za Gorenjsko 46
odločb za gradnjo čistilnih naprav
za odpadne vode, ki so jih prejele
občine, Industrijska, obrtna in ko-
munalna podjetja. Za jeseniško
občino je omenjena uprava izdala
šest, za kranjsko šestnajst, za ra-
dovljiško devet, za škofjeloško 8
in za trziško občino sedem odločb
za gradnjo čistilnih naprav. Rok
za izdelavo projekta so bili za ve-

čino naprav postavljeni do leta
1962 ali 1963, medtem ko naj bi
bila sama izgradnja končana v le-
tih 1964-67. Nekatere naprave pa
naj bi bile seveda dokončane že v
letih 1962 in 1963. V jeseniški ob-
čini so izmed dveh naprav, ki jim
je doslej že potekel rok izgradnje,
dogradili le eno (bolnica Jesenice),
v kranjski občini so bile zgrajene
vse, prav tako v občini Radovljica
in občini Škofja Loka, v trziški
občini pa je že potekel rok grad-
nje za eno čistilno napravo.

Iz tega je mogoče povzeti, da
smo doslej na Gorenjskem še do-
kaj dobro izvršili naloge, ki so jih
predpisovale odločbe. Vendar pa

Nadaljevanje
na 2. strani 1

Osebni dohodki nad lanskim povprečjem

V gospodarskih dejavnostih skoro za petino
večji prejemki, v negospodarskih pa za dobro
desetino

Po podatkih, ki jih je zbral za-
vod za statistiko in proučevanje
gospodarstva Ljubljana, so skup-
ni dohodki prebivalstva v pretek-
lem mesecu dosegli najvišjo ra-
ven v letošnjem letu. Ob upošte-
vanju gibanja življenjskih stro-
škov so bili dejanski dohodki za
okoli 8 odstotkov nad lanskim
povprečjem.

V gospodarstvu so povprečni
osebni dohodki porasli za 18,1 o-
dstotka. K temu je precej pripo-
moglo povišanje dohodkov v kme-
tijstvu (za 75,5 odstotka) in v
gradbeništvu (30,1 odstotka), Po-

rast dohodkov v negospodarskih
dejavnostih pa je precej nižja, saj
znaša le 11 odstotkov, kar pa je

Nadaljevanje
na 2. strani 2

Naši izseljenci prihajajo

Ljubezen do rodne dežele

Z jugoslovanskim
letalom v domovino
— Prve organizirane
skupine iz Kanade

Na Jesenicah, v Kranju, v Tr-
žiču in v drugih krajih opažamo
te dni posameznike, ki z velikim
prizadevanjem skušajo izgovorjati
naše besede, si ogledujejo in obču-
dujejo nove zgradbe, ceste itd. To
so naši izseljenci iz raznih krajev
oziroma dežel, ki vsako poletje v
okviru organizacije Izseljenske
matice prihajajo na enomesečni
ali daljši obisk v svojo rodno do-
movino. Dne 5. julija letos je več-
ja skupina izseljencev tudi orga-
nizirano obiskala Kranj in Gorenj-
sko.

Za letošnje obiske naših izseljen-
cev je značilno, kot pravijo na
Izseljenski matici, da je veliko

mladih, tako da so njihovi stari
očeti in stare matere odšli iz na-
ših krajev. Nekateri so še ohrani-
li slovensko besedo, drugi si po-
magajo na ta ali oni način, toda
vse vodi ena in ista želja — videti
rojstne kraje svojih prednikov.

Letos je prišlo samo iz ZDA že
deset organiziranih skupin, v ka-
terih je bilo nad 500 izseljencev.
Organizacija obiskov domovine je
letos prvič zajela tudi Kanado. Od
tam so naši izseljenci prvič prišli
tudi z jugoslovanskim letalom.
Pred dnevi je že prispela iz Kana-
de druga letošnja skupina izse-
ljencev.

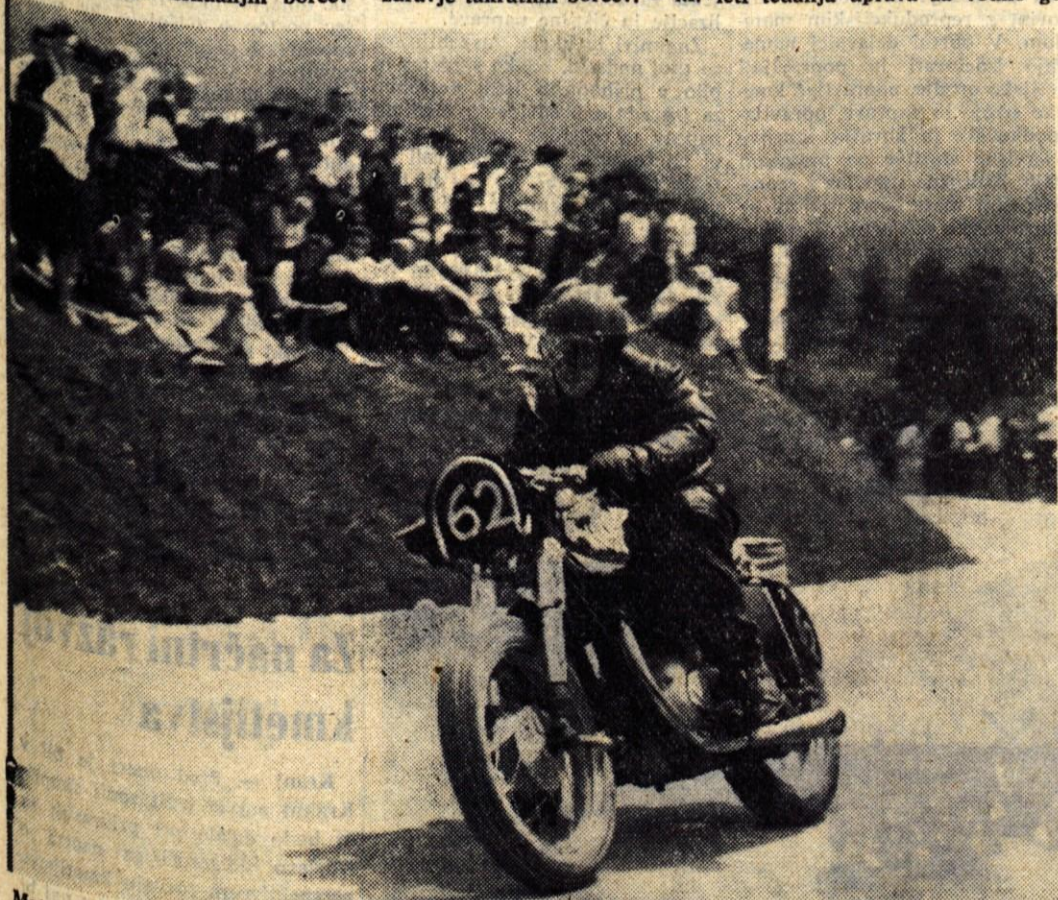
Eden izmed največjih obiskov
bo iz Francije 31. julija. 3. avgu-
sta bo prišlo približno 100 izse-
ljencev iz Holandije, 7. julija pa
600 izseljencev s posebnim vlakom
iz Nemčije. Hkrati pa je letos tudi
mnogo individualnih neorganizira-
nih obiskov iz Egipta, iz južnoame-
riških dežel itd. — K. M.

Srečanje v Davči

V okviru prireditev ob dnevu
vstaje je bilo v znani parti-
zanski vasi Davči nad Železniki
v nedeljo srečanje bolnikov in
ranjencev nekdanje partizan-
ske bolnišnice »Franja« in
obeh oddelkov bolnišnice v Dav-
či, srečanje osebja imenovanih
bolnišnic in proslava dvajset-
letnice ustanovitve sanitetne
službe.

Razen povabljenih nekdanjih
uslužbencev in bolnikov v tej
bolnišnici se je prireditve ude-
ležilo tudi okrog tisoč ostalih
prebivalcev, med katerimi je
bilo mnogo nekdanjih borcev

in aktivistov, ki so v času
vojne nemalokrat iskali in
zmeraj našli zatočišče v tej
vasi. Iz Kranja je prišla peš na
to proslavo tudi posebna mla-
dinska brigada iz dveh kolek-
tivov — Tekstilindusa in In-
dustrije bombažnih izdelkov
(IBI). Med zdravstvenim oseb-
jem pa so se tega srečanja
udeležili dr. Viktor Volčjak,
dr. Franja Bidovec-Bojce, dr.
Edvard Pahor, dr. Franc Der-
ganc in dr. Branko Stangel.
Vsem tem, ki so bili organiza-
torji sanitetne službe na tem
območju Gorenjske in Primor-
ske, so na sedanjem srečanju
poklonili tudi spominska darila.
Dr. Volčjak je v govoru
lepo prikazal pomen sanitetne
službe za čas NOB in skrb za
zdravje takratnih borcev. — M.

Motodirke na Jezerskem si je ogledalo več tisoč ljudi

XIII. gorenjski sejem V Kranju od 2.-13. avgusta

Pestra izbira blaga široke potrošnje
Bogati večerni zabavni programi

TE DNI PO SVETU

● SKORAJSEN SPORAZUM O RAZOROZITVI?

V Moskvi prevladuje vtis, da bodo razgovori o vsestranski prekinitvi jedrskih poskusov kmalu uspešno zaključeni. Neka agencija je sporočila, da namerava predsednik Kennedy poslati v Moskvo skupino senatorjev, da bi se udeležili sklenitve sporazuma. Skupino naj bi vodil minister Dean Rusk, ki bi sporazum podpisal v imenu ZDA. Novice niso uradno potrjene. Sporazum, v katerega v tem času vsi močno upajo, označujejo kot dokaz resničnega miru v odnosih med ZDA in SZ.

● KITAJSKI SO ODPOTOVALI V PEKING

V Peking se je vrnila delegacija KP Kitajske, ki je sodelovala na razgovorih s predstavniki KP SZ v Moskvi. Uradno sporočilo o razgovorih poudarja, da se bodo nadaljevali pozneje.

● ZASEDANJE VARNOSTNEGA SVETA

Na zasedanju Varnostnega sveta govorijo o položaju v portugalskih kolonijah in politiki apartheid, ki jo izvaja vlada Južnoafriške unije. VS se je sestel na zahtevo 32 afriških dežel, ki zahtevajo odločne akcije, da bi se končala kolonialistična uprava v Angoli, Mozambiku in na drugih portugalskih ozemljih.

● NASER OBSOJA BAAS

Ob proslavi 11-letnice egiptovske revolucije je na velikem zborovanju v Kairu govoril predsednik Naser in obsodil stranko Baas kot začetnika nesprejemljive politike v arabskem svetu. Dejal je, da je režim v Siriji nemoralen, nehuman, nesocialističen in da rovari proti trojni uniji.

● BOLGARIJA IN ZDA

Vladi si v zadnjem času močno prizadevata, da bi izboljšali medsebojne odnose. Pred kratkim sta zaključili sporazum o izplačilu odškodnine za ameriško imovino v Bolgariji, ki bo Bolgariji omogočil otvoritev trgovske misije v New Yorku.

Tone Svetina prejel I. Kajuhovo nagrado

V Ljubljani so podelili eno prvo, dve drugi in pet tretjih Kajuhovih nagrad za leto 1963. Prvo nagrado je za svoj roman »Ukan« prejel Blejčan TONE SVETINA.

V svoji obrazložitvi k tej odločitvi žirija navaja, da je to tekst s pravo, sočno partizansko vsebino, ki po svoji zamisli in izvedbi daleč prekaša mnoge povprečne partizanske tekste zadnjih let. »Ukan« je roman Prešernove brigade oziroma 31. divizije in obravnava tudi delovanje gestapa v nekaterih partizanskih enotah ter v zaledju, kar v literaturi NOB doslej še ni bilo obdelano. Prinaša mnogo novega za bralca, ki si vedno želi novih vsebinskih in stilskih odkritij. — M.

NESREČE

● UTONIL JE V BLEJSKEM JEZERU

V nedeljo je Blejsko jezero zahtevalo v letošnji sezoni svojo prvo žrtev. Božidar Simunković — 19-letni delavec je plaval proti pregradi v Grajskem kopališču in nenadoma potonil, tako da mu ni nihče mogel pomagati. Njegovega trupla doslej še niso našli, zato je tudi težko kaj več povedati o vzroku njegove nenadne smrti.

● TRCENJE MOPEDISTOV

V nedeljo zvečer sta na cesti drugega reda v vasi Spodnje Bitnje na sredini ceste trčila mopedista Jakob Mohorič in Janko Stare. Oba mopedista sta se pri padcu hujše poškodovala in so ju prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Vreme

● NAPOVED VREMENA ZA SREDO

Sprva sončno, čez dan razvoj kopastih oblakov in popoldne krajevne nevihte, predvsem v alpskem svetu. Najnižje nočne temperature okoli 16, najvišje dnevne okoli 30°C. V drugi polovici tedna bodo nastopile nevihte, predvsem popoldne in zvečer. Večjih ohladitev ne bo.

● VREMENSKA SLIKA

Področje visokega zračnega pritiska se je umaknilo nad vzhodno Evropo in z njim tudi najtoplejši zrak. Atlantske frontalne motnje ležijo nad severozahodno Evropo, vendar so toliko oslabiljene, da ne prinašajo večjega poslabšanja vremena.

● STANJE VREMENA V TOREK OB 13. URI

Lesce, deloma oblačno, 28°C, zračni pritisk 1012 milibarov, rahlo pada; Planica, delno oblačno, 27°C; Jezersko, nevihta, 16°C; Triglav Kredarica, deloma oblačno, 9°C.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Odkar so se 15. julija začeli v Moskvi trojni razgovori, lahko slišimo v glavnem le optimistične napovedi, ugibanja, kdaj bo »sadež zrele«, in zatiranje, da gre za novo prelomnico v odnosih med Vzhodom in Zahodom. Govorice o tem, da »še nikoli ni bilo ugodnejšega ozračja« kot prav v tem trenutku, so bile na prvi pogled skoraj neverjetne, vendar so že več kot teden dni trajajoči trojni razgovori potrdili, da gre za močne premike, ob katerih bi bilo usodno zamuditi priložnost.

Številne seje, ki so se vlekile v nedogled od oktobra 1958, leta v Zenevi, so najprej vzbudile optimizem, ki pa se je pozneje ob zasedanjih osemnajstice (oz. sedemnajstice) počasaj spreminjal v pesimizem. S svojo brezizidnostjo so spravljale človeštvo v obup in vzbujale ogorčenje ter jezo, saj je

bilo vse skupaj večkrat bolj podobno norčevanju kot pa resnemu prizadevanju (v letih 1958—1960 je bilo okoli 300 sej). Hkrati pa se je seveda dvigalo število nuklearnih eksplozij, ki je do konca

Na pragu sporazuma

leta 1962 naraslo že na 399. Odločitev, da se sestanejo odposlanci Kennedyja, Hruščova in Macmillana na intenzivne razgovore o prenehanju jedrskih poskusov, je iz zvala mogoče komentirati, vendar je število tistih, ki so s kar največjim navdušenjem ocenjevali to potezo, močno prekašalo ono, ki naj bi označevalo »brezkompromisne borbe za mačelnost« v odnosih

med Vzhodom in Zahodom. Ta nadobna pripravljenost, da bi tri atomske velesile našle skupni jezik, je osupnila nasprotnike miru na svetu, ki so začeli kar jecljati pri širjenju sovražnih gesel. Ni pa dvo-

de četrte vrste eksplozij — to je pod zemljo — pa še niso našli primerne soglasja, toda lahko upamo, da bo to naslednji korak. Ze uresničitev tega »minimalnega programa« (s tem v zvezi je zani-

vsemi silami zavzame za sporazum. Kaže, da tudi Združene države nimajo namena povzročiti, da bi vse skupaj padlo v vodo, saj so v Washingtonu kar najugodnejše komentirali govor Hruščova in tudi ničesar nimajo proti sporazumu o nenapadanju med državami NATO in državami varšavske pogodbe. Gre za zadnje dejanje v prvi fazi sporazumevanja — to je za podpis medsebojnih dogovorov in seveda potem za uresničevanje danih obljub.

Če tokratni razgovori ne bodo prazen up, ampak bodo tisto, kar naj bi bili, lahko pričakujemo popolnoma nove vetrove v svetovnih odnosih in obenem izredno ugodno vzdušje za jesensko zasedanje Generalne skupščine OZN. Napoved, da bo sporazum podpisan sredi tega tedna, naj bi bila hkrati napoved o zmanjšanju napetosti v svetu in o boljših pogojih za mirno sožitje med narodi. — G. K.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Slovaški pevec in plesalci na Bledu

Pretekli petek zvečer je v festivalni dvorani na Bledu nastopila folklorna skupina »Lučnica« iz Bratislave s slovaškimi ljudskimi pesmi in narodnimi pesmimi. Mladi plesalci — študentje bratislavskih visokih šol — so se predstavili z dobrim in zaokroženim sporedom, v katerem so bile nekatere pesmi in plesi na res visoki ravni.

Ta bratislavska folklorna skupina deluje že petnajst let in jo pritevajo na Slovaškem med najboljše. Ansambel je do sedaj sodeloval že v številnih evropskih državah: bili so v Romuniji, Avstriji, na Poljskem, v Sovjetski zvezi, na Madžarskem, na Švedskem, na Norveškem, na Danskem, v Italiji, Belgiji, v Južni Ameriki pa v Braziliji in Urugvaju.

V Jugoslavijo je skupina prišla 15. julija in je naprej nastopila na festivalu ljudskih plesov v Sarajevu, pozneje so plesali v Križankah v Ljubljani, v soboto in nedeljo so imeli nastop v Opatiji in na Reki, večeraj pa so nastopili tudi v Kopru. Iz Kopra bo skupina odpotovala v Vojvodino, kjer bodo imeli še pet nastopov med slovaško narodnostno manjšino. — Z.

Ob 70-letnici slovenskega planinstva

Letos poteka 70 let, odkar so mladi navdušeni planinci ustanovili v Ljubljani slovensko PLANINSKO DRUŠTVO.

S svojo delavnostjo je naše planinstvo mnogo prispevalo k utrjevanju slovenske narodne zavesti.

Z vsemi svojimi možnostmi se je slovenska planinska organizacija vključila tudi v našo osvobodilno borbo. Po osvoboditvi pa z izredno požrtvovanostjo sodelovala v skupnih naporih za obnovo naše dežele.

Po zadnji vojni se je ta organizacija razvila v eno najmočnejših družbenih organizacij. Ima prek 55.000 članov — med njimi je dobra tretjina mladine — in predstavlja močno silo pri nadaljnjem razvoju te organizacije in njene družbeno-politične vloge.

V počastitev tega pomembnega jubileja bo letos vrsta prireditelj. Lete bodo v glavnem v našem kulturnem središču — v Ljubljani. Gorenjski planinci so se odločili, da bodo na svojem področju

organizirali široko proslavo — PLANINSKI ZBOR.

Zbor gorenjskih planincev, na katerega so seveda vabljene planinci iz vse Slovenije, bo 3. in 4. avgusta pri Valvarovem domu.

Program predvideva glavno slovesnost v soboto zvečer ob taborni ognju s slavnostnim govorom, kulturnim programom in planinskim rajanjem. V nedeljo zjutraj pa množični vzpon na vrh Stola, kjer je nekoč stala — med vojno požgana — Prešernova koča.

Organizatorji bodo poskrbeli za prenočitve s postavitvijo sotorov in uporabo koč na Završki in Zirovniški planini. Za vse vrste motornih vozil pa bo pripravljen poseben parkirni prostor ob Završnici.

Samo na Gorenjskem je prek 12 tisoč organiziranih planincev, zato pričakujejo organizatorji dokajšen odziv. Vsa gorenjska društva so bila vabljena in pozvana, naj organizirajo udeležbo in pravočasno prijavijo udeležence. — F.

Pred sejo občinske skupščine Radovljica

Nove turistične takse

Radovljica, 24. julija — Po jutranjem boju v Radovljici seja obeh zborov občinske skupščine Radovljica. Na seji bodo razpravljali in sklepali o predlogih odlokov o občinskem prometnem davku, o občinskih taksah in o ustanovitvi sklada za financiranje telesne kulture ter o razširitvi poslovanja podjetja Elektro-radio servis Bled, gozdarsko-kmetijske zadruge srednja vas in trgovskega podjetja »Specerija« Bled. Za to sejo sta pripravljena tudi predloga o pripojitvi trgovskega podjetja »Slovenka« Radovljica k »Speceriji« Bled in o odcepitvi Knjigovnice Radovljica od Državne založbe ter še nekaj drugih zadev. Med drugim se bodo tokrat pogovorili tudi o financiranju gradnje ljubljanske bolnišnice in bolnice za ginekologijo in porodništvo v Kranju.

Nove občinske takse naj bi vpeti v spremembo pri turistični taksi, ki je bila doslej precej neenotna. Območje občine naj bi bilo razdeljeno (glede na pomembnost in turistične objekte) na cone A, B in C. Prvo območje zajema bivša naselja Grad, Zagorice in Zeleče na Bledu, v drugi coni naj bi bila Radovljica, naselje Mlino in Rečica na Bledu in Stara Fužina, Ribčev Laz, Ukanc in Goreljek v Bohinju. V tretjo cono so uvrstili vsa ostala naselja in kampinge. Turistična taksa naj

bi bila v glavni sezoni 180, 150 in 120 dinarjev, izven sezone pa 120, 100 in 80 dinarjev.

Kmetijska zadruga Srednja vas je zaprosila za razširitev poslovanja na zadržno obrtno delavnico in za povečanje artiklov v svoji trgovini z reprodukcijami materialom. V obrtni delavnici namenjajo izdelovati in popravljati kmetijsko orodje, popravljati kmetijske stroje in naprave, opravljati podkovske in kovaške storitve in servisne storitve na motornih vozilih. Zadruga trgovina z reprodukcijami materialom naj bi se ukvarjala še z naslednjimi artikli: drva in premož, živina, krma, surove kože, volna, krzno, živalski odpadki in dlaka, perutnina, jajca, perje, izdelki domače obrti, orodje, oprema in potrebščine za obrt.

Nadaljevanje s 1. strani

1 Nadomestimo zamujeno

je treba pripomniti, da odločbe doslej niso predvidevale izgradnje številnejših čistilnih naprav.

Ce pogledamo na kratko problematiko po občinah, potem ugotovimo naslednje: v jesenjski občini je Sava izredno onesnažena, glavni krivec je Zelezarna. Del mesta Jesenice je danes že kanaliziran, manjkajo pa še čistilne naprave. Edino jesenjska bolnica ima že te naprave. V kranjski občini imajo naročen investicijski program kanalizacije za vse mesto. Želja, da bi odpadne vode očistili skupno s fekalijami, verjetno ne bo izvedljiva brez predhodnega čiščenja odpadnih voda industrije. V izrazitih turističnih krajih radovljiske občine še vedno ni urejene kanalizacije in zato se odpadne vode odvajajo neočistene v Savo. Industrija doslej tudi še ni resno pričela čistiti odpadne vode svojih obratov. Izjema je GG Bled, ki ima za svoje garaže urejene lovilce maslobo. Edina občina v našem okraju, ki bo letos pričela graditi večje čistilne naprave, je škofjeloška, vendar pa bo še ta gradnja samo mehanska. Prav v tej občini bi morale biti zahteve po čiščenju najstrožje, ker je dosedanji odvodnik odpadnih voda Sora, ki je po svojih kvalitetah izrazilo rekreativna voda. V tržiški občini pa so letos naročili izdelavo projekta za kompleksno rešitev kanalizacije in čistilne naprave.

Zanimivi in hkrati zaskrbljujoči so tudi podatki, koliko sredstev bi bilo v prihodnjih letih potrebno za izgradnjo predvidenih čistilnih naprav za odpadne vode. V celoti bi na Gorenjskem potrebovali do vključno leta 1967, ko naj bi bile vse naprave dograjene, 985.106.000 dinarjev (Kranj 410.230.000, Jesenice 163.000.000, Radovljica 176.200 tisoč, Škofja Loka 45.436.000 in Trzin 190.240.000 dinarjev). Največ sredstev bi bilo potrebnih v letu 1966, in sicer 342.224.000 dinarjev. Precejšnja sredstva bi zahtevali

tudi leti 1965 (245.768.000 dinarjev) in 1967 (245.010.000 dinarjev), medtem ko bi bilo treba za prihodnje leto zagotoviti 89.675.000 dinarjev in za letos 62.429.000 dinarjev. Po udarimo pa naj, da imajo ti podatki precejšen informativen značaj, kljub temu pa prikazujejo dokaj realno sliko potreb na tem področju.

Podatki o tem, katera panoga bo potrebovala največ investicij za gradnjo čistilnih naprav za odpadne vode, pa povedo, da bo to komunala (550.000.000 dinarjev), nje sledi industrija s 424.505.000 dinarji in obrtni obrati z 10.601.000 dinarji. — I. P.

2 Osebnih dohodkov nad lanskim povprečjem

glede na hitrejšo naraščanje osebnih dohodkov v negospodarstvu v lanskem letu, razumljivo. Precejšnjo izjemo pomeni povprečje dohodkov v kulturno-socialnih dejavnostih, ki so za skoraj 112 odstotkov presegli dohodke v juniju lani.

V kulturni dejavnosti so bili v maju doseženi najvišji povprečni osebni dohodki 46.193 dinarjev. V osebni dohodki 46.193 dinarjev. V istem času je bilo povprečje najnižje v gozdarstvu — 26.833 dinarjev. V večini gospodarskih dejavnosti se letos povprečni dohodki gibljejo v mejah med 30 in 35 tisoč dinarjev in se iz meseca v mesec postopno zvišujejo. Pri negospodarskih dejavnostih je najnižje povprečje v stanovanjsko-komunalni dejavnosti (29.567), kar pa je tudi za okoli 8 odstotkov nad povprečjem lanskega leta. Najvišji dohodki so v dejavnosti »državnih organov in ustanov« (45.323); v tej skupini prednjači pravosodje s skoraj 52 tisoč dinarji in organi oblasti in državne uprave s 48.594 dinarji. Pri tem je treba upoštevati delitev gibljivega dela osebnih dohodkov za prvo četrtletje.

Izdatki se v aprilu, maju in juniju kljub višjim dohodkom niso bistveno večali. Življenjski stroški so se nekoliko znižali, in to predvsem zaradi nižjih cen sadja in zelenjave. Narasli so razni nespecificirani izdatki, izdatki za gostinstvo in turizem (za 23,6) znižali pa so se izdatki za davke v kmetijstvu in to za skoraj 40 odstotkov.

Za načrtni razvoj kmetijstva

Kranj — Pred dnevi je skupin, Kranju posvet vseh vodij skupin, ki bodo delale pri pripravi načrta o izdelavo dolgoročnega načrta o perspektivnem razvoju kmetijstva v kranjski občini. Ta načrt naj bi nakazal smer celotne kmetijske dejavnosti na tem območju ne glede na lastništvo. Seveda bo imelo Kmetijsko gospodarstvo vodilno vlogo kot vse močnejši proizvajalec. Načrt, kot so se zmenili, bo obsegal posebej perspektive živinorejstva, posebej poljedelsko proizvodnjo, posebej investicijsko dejavnost in prav tako ločeno perspektive potreb in vzgoje strokovnega kadra. Posebej bodo izdelali tudi načrte o organizacijskih prijemih. Vsi ti načrti naj bi bili končani do 5. septembra. Nato pa jih bodo usklajevali in jih dali v javno razpravo pred izdelavo skupnega načrta o razvoju kmetijstva na območju občine. — M.

DOMŽALE, 23. julija — V Domžalah so v soboto popoldne slovesno odprli II. potrošniški sejem, ki se ga udeležujejo predvsem podjetja iz okolice Domžal in Ljubljane, pa tudi nekaj gorenjskih podjetij (Kroj, Almira itd.). Ker je bil že lanski, prvi sejem, zelo uspešen (na drobno so prodali za več kot 350 milijonov dinarjev blaga, precej pa je bilo sklenjenih tudi pogodb), si tudi od letošnjega obe-tajo precejšnje koristi. Okoliško prebivalstvo z veseljem pozdravlja tako trgovsko pridobitev, saj je tamkajšnja trgovska mreža dokaj šibka. Razen tega so podjetja, ki na sejmu prodajajo, omogočila nakup z dokajšnjim popustom.

Iz naših komun

Krajevni praznik
v Naklem

Letos osrednja proslava v Podbrezjah

Prebivalci nekdanje občine Naklo so se v teh dneh pričeli marljivo pripravljati na svoj tradicionalni krajevni praznik, ki ga bodo letos praznovali v Podbrezjah.

25. julija bo poteklo 21 let, ko so Nemci na Bistriškem klanecu na zverinski način umorili 59 talcev, II. bataljon kokrškega odreda, ki je tedaj operiral na sektorju Tržič — Kamnik, je takrat napadel in uničil okupatorjev avtomobil, v katerem so bili 4 gestapovski oficirji. Partizani so ob tem dogodku zaplenili nekaj orožja in torbico z dokumenti, iz katerih je bil očitno, da je prav ta avto vodil za seboj veliko avtomobilsko kolono, ki je pripravljala napad na partizanske enote na Jelovici. Potem ko so avto zažgali, so se srečno umaknili. Okupator partizane ni mogel dobiti, zato se je zmesel nad civilnim prebivalstvom.

Naslednje jutro so Nemci pridreli na kraj dogodka in iz treh samotnih kmetij odgnali 9 moških, ki so jih potem na kraju napada postrelili. Žene in otroke so odgnali v koncentracijsko taborišča, posestva pa zažgali. Nato so gestapovci pripeljali iz begunjskih zaporov še 50 talcev in jih postrelili. Med njimi je bilo mnogo domačinov in okoličanov.

Tega krutega zločina ni moč nikoli pozabiti. Sklenili so, da bodo vsako leto obudili spomin ob krajevem prazniku. Letošnji praznik bodo počastili s številnimi kulturnimi, športnimi in zabavnimi prireditvami. Krajevna skupnost bo imela slavnostno sejo, politične organizacije pa bodo izvedle še komemoracijo in položile vence in cvetje k spomenikom in spominskim obeležjem. — R. Č.

V soboto na Kališču

Športno društvo Triglav skupno s krajevnimi organizacijami ZB Kranjske občine pripravljajo za soboto, 27. julija, posebno prireditev na Kališču pod Storžičem. V okviru občinskega praznika bodo tam odkrili obeležja dvema za služnima borce — Francu Vodopivcu, organizatorju vstaje in članu vojnega revolucionarnega komiteja, in Borisu Ručigaju, prvoborcu in športniku.

Organizatorji pripravljajo udeležbo s posebnimi in rednimi avtobusi do Mač oziroma do Predvdora. Odkritje obeležij bo popoldne ob 16. uri. Zvečer pa bo prižiganje kresov in ognjemet na Storžiču.

SAP Ljubljana poslovna enota „GORENJSKA“ Kranj

obvešča vse koristnike
motornih vozil, da komisija
za tehnične preglede vseh
vrst motornih vozil posluje
vsak dan od 6. do
13.30 in ob sredah
od 16. do 20. ure v Kranju,
Ljubljanska c. 22

Posamezne učinke vozil
merimo z najpreciznejšimi
strojnimi napravami

Se priporočamo!

Iz naših kolektivov

Odločala bo kvaliteta, debelina in dolžina

Novo krljišče na lesnoindustrijskem obratu »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici bo omogočilo podrobnejše sortiranje hlodovine — možnosti specialnih razrezov — krljišče z napravo bo med najsodobnejšimi pri nas

Red je potreben vseh povsod, toda najbolj je potreben tam, kjer je veliko ljudi, materiala ali kaj podobnega. Zato je povsem razumljivo, da je red potreben tudi na krljišču (prostor za skladiščenje hlodov), ki na primer sprejme normalno približno pet tisoč kubičnih metrov hlodov, če pa je stiska za prostor velika, pa se kakšnih sto kubičnih metrov več. In sedaj si predstavljamo, kako bi mi naredili red s to goro hlodovine ali ustrelili nekemu, ki bi zahteval hlod takšnih in takšnih dimenzij. Verjetno bi mu postregli kar z odgovorom, da hloď sicer imamo, toda tam neke spodaj pod velikim kupom neustrezne hlodovine.

Problemi glede ustreznega sortiranja hlodovine se v praksi res pojavljajo in proizvodni proces zahteva, da proizvodnja dobiva surovine brez vsakršnih zastojev (ali vsaj z minimalnimi). Z dobrim sortiranjem ne dosežemo le tega, da imamo ustrezno surovino kaj kmalu pri roki, temveč zelo pogosto povečamo tudi izkoristek surovine.

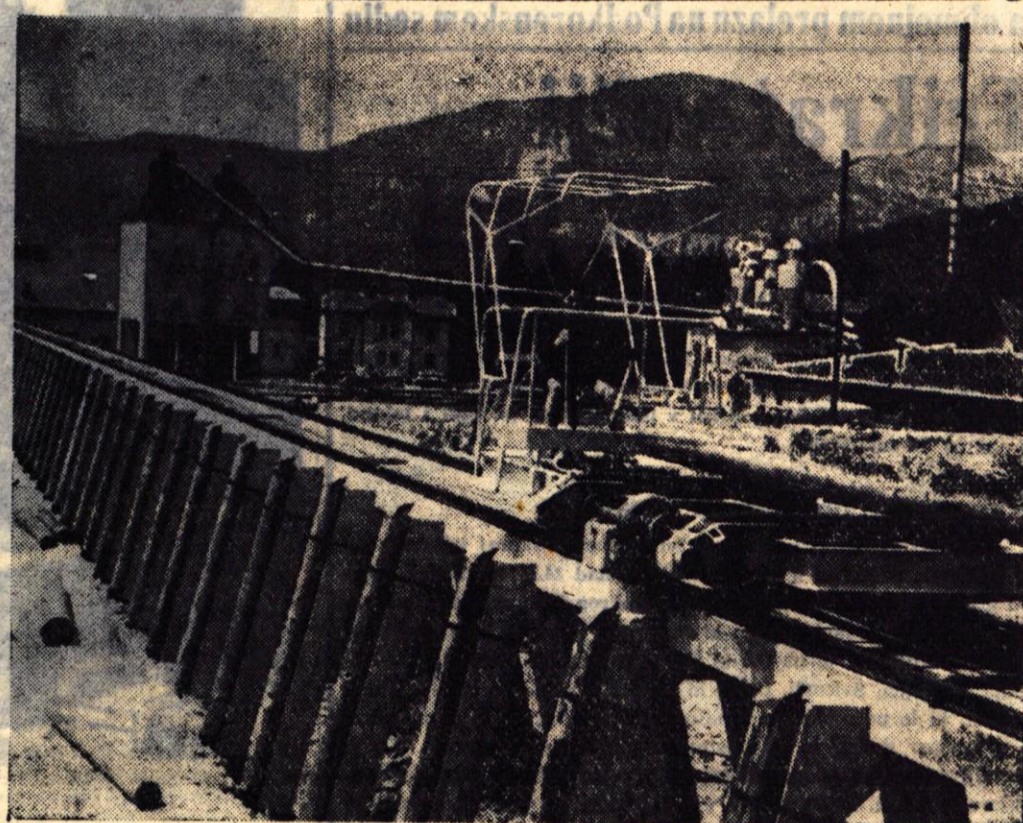
Doslej so imeli probleme glede najustrežnejšega sortiranja

hlodovine tudi na krljišču lesnoindustrijskega obrata »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici. V prihodnje pa jih ne bo, ker so z novo napravo, ki je prejšnji četrtek poskusno obratovala in ki sedaj obratuje že normalno, pretežni del le-teh odpravili.

Na prvi pogled je videti priprava dokaj preprosta. Po sredini spodnjega dela krljišča, ki sprejme normalno približno 3.600 kubičnih metrov hlodovine, so postavili nekakšen nadvoz. Po njem so položili tračnice, po katerih se pomika voziček za prevoz hlodov. Voziček je izdelalo podjetje v kooperaciji s svojo lastno delavnico in Agroservisom iz Sempetra pri Celju.

Pa pogledimo, kako naprava približno obratuje!

Na zgornji konec krljišča (ta sprejme skupno s spodnjim delom normalno pet tisoč kubičnih metrov hlodovine) dovažajo hlodovino. Od tu hlode z ustrežno vleko transportirajo do zgornjega konca spodnjega dela krljišča oziroma do začetka tako imenovanega »nadvoza«, po katerem so speljane tračnice. Na tem mestu raznovrstno hlodovino

Nekdanje težko delo pri sortiranju hlodovine je postalo z uvedbo nove naprave privlačnejše

(raznovrstno po dimenzijah in kvaliteti) prvič grobo sortirajo, in sicer po debelini na 10 centimetrov. Tako sortirane hlode na tem mestu naložijo na voziček, ki lahko sprejme od 2 do 2,5 kubičnega metra hlodov in ki ima žično vleko. Naložen voziček pelje vozač po »nadvozu«, na katerega obeh straneh je urejen prostor za skladiščenje hlodov. Na vsaki strani »nadvoza« je položenih za hlode 26 leg. Na te lege vozač sortira hlode, ki jih ima na vozičku, že na 2 centimetra. Vendar pa se ne sme zadovoljiti samo z debelino. Za sortiranje na spodnjem delu krljišča bodo namreč odločali trije faktorji, in sicer debelina, dolžina in jasno kvaliteta. Vse te faktorje mora vozač upoštevati, ko avtomatsko premika voziček po tračnicah in ko s potegom posebne ročice zva-

li hloď z vozička. Hloď se po obloženih opornikih nadvoza zakotali na že pripravljene lege. Če so lege pripravljene in če je hlodovina grobo že sortirana, lahko vozač z vozičkom razsortira v osmih urah približno 40 kubičnih metrov hlodov.

Prednosti tako urejenega krljišča so nedvomno številne. Omenimo naj samo to, da je ročno sortiranje hlodov težko delo. Lepo po dimenzijah in kvaliteti sortirani hlodi omogočajo tudi specialne razreze, na to je bilo treba včasih zaradi založenih ustreznih hlodov dalj časa čakati. Krljišče oziroma sodobnejši način sortiranja hlodovine pa bo med drugim omogočil tudi boljši izkoristek. Koliko se bo ta povečal, je težko reči, vendar pa nekateri menijo, da se

bi izkoristek lahko povečal tudi za pet odstotkov.

Takšen način sortiranja hlodov oziroma sortiranja s tako napravo je pri nas še bolj redkost in zato bo krljišče lesnoindustrijskega obrata »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici eno izmed prvih, ki se bo lahko panasalo s takšno napravo.

In še eno novost imajo na obratu »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici! Pred nedavnim so namreč dogradili tudi poseben bazen za obračanje hlodov. Ti morajo biti transportirani na žago vedno s tanjšim oziroma debelejším koncem. Hlodi pa se z najmanjšim trudom obrnejo v vodi, v kateri se tudi delno operejo in enakomerno navlažijo. — P.

Sodelovanje s kolektivi

Kranj — Na drugi seji sveta za turizem in gostinstvo pri občinski skupščini Kranj so ugotovili, da je treba o problemih te dejavnosti razpravljati skupno s trgovskimi, gostinskimi, obrtnimi in drugimi podjetji v občini. Turizem, kot so ugotavljali, je samo skupek raznih vej gospodarstva in zato ne moremo ločeno razpravljati o stvareh, še manj pa jih uspešno reševati. Toda za sodelovanje s temi dejavnostmi menijo člani sveta, da je dokaj preozko, če samo ob določenih primerih pokličejo na seje »najmerodajnejšo« osebo (navadno direktorja) zainteresiranega podjetja. Odločili so se, da bodo na seje klicali predstavnike samoupravnih organov in člane kolektivov sploh, in to vedno, kadar bo potrebno. Tako naj bi bila povezava njihovega sveta in delovnih kolektivov čim tesnejša in neposredna. — K.

Priprave na 7-letni plan

Modernizacija in povečanje gostinskih kapacitet

Potreben bi bil še odbor za koordinacijo dela
že imenovanih komisij

Kakor smo že poročali, je občinska skupščina Tržič že imenovala ustrezne komisije za pripravo in izdelavo sedemletnega perspektivnega plana gospodarskega in družbenega razvoja občine Tržič. Komisije so imenovani tako za gospodarske kakor tudi za negospodarske dejavnosti. Vendar pa so člani sveta za industrijo in obrt na zadnji seji menili, da bi bilo smotno, če bi razen že omenjenih področnih komisij imenovali še odbor za pripravo sedemletnega plana, ki bi koordiniral delo vseh področnih komisij in imel neposredne stike z občinsko skupščino.

Gospodarski strokovnjaki v tržički občini so že nakazali nekatere osnovne probleme gospodarskega in družbenega razvoja občine, ki jih bodo morali v prihodnjem obdobju temeljito obdelati in jim posvetiti več skrbi in prizadevanj. Poudarjajo, da bo rekonstrukcija in modernizacija celotne industrije, zlasti pa kovinske, lesne in papirne, nezgledna. Kmetijstvu pa bo treba z investicijskimi naložbami omogočiti tak razvoj, da bo v bližnji perspektivi postala donosna gospodarska panoga.

● Pri izdelavi ustreznih smernic razvoja gozdarstva bodo imeli v tržički občini pred očmi dejstvo, da je treba uskladiti naravni prirastek in izkoriščanje gozdov. Zmogljivosti v gradbeništvu pa je treba prilagoditi potrebam in izpopolniti gradbeno mehanizacijo, tako da se bo to odrazilo tudi na cenah gradbenih storitev. Obstojajoč trgovalski lokalne bo potrebno modernizirati in razširiti tržišče.

● Za gostinstvo pa velja tole: gostinske kapacitete je potrebno povečati in obstoječe modernizirati. Obstojajoča gostinska mreža v sedanjem obsegu ne ustreza več niti trenutnim potrebam, še manj pa glede na nadaljnji razvoj turistične dejavnosti.

● Za komunalno dejavnost pa naj zapišemo le to, da jo bo treba reorganizirati in smotno razporediti, predvsem na stanovanjske oziroma krajevske skupnosti. — P.

Mladi »gang-sterji« za zapahi

Senat petorice okrožnega sodišča v Kranju je izrekel pod predsedstvom sodnika Milana Gasparija v teh dneh zadnjo besedo skupini mladih, a že nevarnih storilcev, ki so poskušali v noči 7. decembra 1962 vlomiti v glavno blagajno tovarne »Peko« v Tržiču in si prilastiti več milijonov dinarjev gotovine, pripravljene za izplačilo delavstva. Sodba je bila izrečena dvajsetimletnemu VALENTINU P. in enaindvajsetletnemu MARIJANU V., tretji, ki je bil ob času kaznivih dejanj še mladoleten, pa je bil že prej oddan v vzgojni poboljševalni dom v Radečah.

Obravnava je ugotovila, da so se obtoženci, čeprav so bili že vsi trije zaposleni in so že nekaj tudi zaslužili, združili zato — da bi prišli še do »več denarja« — v skupino, ki bi opravljala tatvine in si »izkupček« delila; potem ko bi uspeli manjši taki podvigi, pa bi izropala še glavno blagajno tovarne »Peko«. Zasnovani načrt so za-

čeli takoj tudi izvajati. V noči od 14. na 15. oktobra 1962 so vlomili v kiosk za prodajanje vstopnic kina Tržič in si prilastili na škodo kina 11.920 dinarjev gotovine, na škodo DPD Svoboda iz Tržiča pa še 17.320 dinarjev (ta znesek je bil za društvo tam hranjen). Pri vlamljanju so se poslužili tudi vlomilskega orodja »svinjske noge«. Obtoženca Valentin P. in Marijan V. sta »obiskala« po uspelem vlamu še mlekarino in pekarno v Tržiču in pobrala tam 5130 dinarjev gotovine, kolikor je bilo pač v zaklenjenem predalu mize hranjeno. Da bi ne zapustili za seboj prstnih odtisov, so »delali«, kot so obtoženci povedali, z rokavicami, znali so pa misliti celo na alibi, saj so tako pred dejanji kot po njih izvršitvi obiskali razne gostilniške lokale. S tem so pač prepričljivo ustvarjali videz celovečernega popivanja.

Prve akcije so jim tako res uspeli. To jim je dalo poguma za takojšnjo izvedbo »glavnega« dejanja, ki so ga po prvotnem načrtu hoteli izpeljati šele po odsluženju vojaškega roka obeh polnoletnikov. Polotili so se »naloge«, tako da so poizvedeli za prostor, v katerem ima »Peko« svojo glavno blagajno, dognali so tudi, kako

poteka obhodna služba vratarjev in zadolžil Valentin P. in mladoletnika J., da sta iz mehanične delavnice Bombažne predilnice in tkalnice »dobavila« električni vrtni stroj s kablom in vtično doko.

Dogovorili so se tudi, da bodo najprej onesposobili vratarja oziroma nočnega čuvara, ki bi ga na določeno mesto pred glavno blagajno zvalili s tem, da bi ugasnili električno luč. Za napad na čuvara so pripravili dve kladivi, ki so ju zato, da ne bi bili udarci prehud, omotali s krpmi, za primer, da bi bilo treba žrtve še zvezati, so pa preskrbeli tudi dovolj močno vrv.

Z vsem »potrebni« opremljeni so se dne 7. decembra 1962 okrog 23. ure ponoči že prihiteli čez ograje tovarniškega poslopja »Peko«; ko so pa pripravljali zasledo nočnemu čuvarju, jih je pa presenetil prenagljen prihod čuvara Ke-pica, ki ga pri luči niso upali napasti, in so vsi trije raje »junsko« pobegnili. Orodlje, ki so ga skrili v bližnji baraki, jih je pa izšlo in tako se je na srečo vseh končal njihov podvig.

Pred sodiščem obtoženci niso taljili svojega početja. Tudi Valentin P. in Marijan V. sta pred se-

»Kresno noč« je motilo neurje

Kranj — Letošnja »KRESNA NOČ«, ki jo je s pomočjo nekaterih kranjskih in škofjeloških podjetij organiziralo Turistično društvo Kranj, je bila izredno dobro pripravljena — tako glede samega kulturnega kakor tudi zabavnega programa. Zal je lepo pripravljeno prireditev po polnoči zmotilo hudo neurje. Škoda zaradi tega je precejšnja, zlasti zato, ker so ljudje razbili precej steklenice, polomili precej miz in stolov, večje število pa so jih odnesli s seboj. Skoro neverjetno se sliši, da so obiskovalci (predvsem mlajši) odnesli okrog 30 miz, ki so jim služile za stredo. Število izginulih stolov še niso ugotovili. Naslednji dan so bili stoli in mize vidne tudi po širši okolici Kranja. Prav bi bilo, da bi tisti, ki so jih odnesli, poskrbeli, da bi jih vrnil gostinskemu podjetju, ki je imelo tam svoje paviljone.

Ob tej priložnosti naj omenimo, da je bilo med letošnjimi udeleženci KRESNE NOČI okoli tisoč takih, ki niso plačali vstopnine (mladina). Le-ti so se poslužili raznih skrivnih vvhodov in poti. Skupina okoli 50 mladenčev pa je nasilno vdrla na prireditveni prostor pri mostu. Ne mislimo dajati spričevala mladini, vsekakor pa ji ni bilo v ponos, saj 200 din, kolikor je bila vstopnina, res ni bila prevelika za dva dni programa in zabave.

Oba dni — v soboto in nedeljo se je prireditev udeležilo približno 4500 meščanov in okoličanov — kar priča, da je prireditev postala tradicionalna in med občani priljubljena. V prihodnje bi bilo prav, da bi se izognili takih in podobnih spodrsiljav, ki nam niso v ponos. — R. Č.

natom petorice prostodušno izjavljala, da sta hotela priti pač do še več denarja, kot sta ga sicer že zaslužila, pa čeprav sta dobro vedela, da so taka dejanja, za katera so se dogovorili, hudo kazniva. Kako se taka dejanja izpeljejo, sta pa kot sta povedala, dovolj nazorno videla v filmih in spoznala iz branja »šund literature«. Ker so družine vseh treh storilcev urejene in poštene, sta omenjena dva činitelja razen šibkih karakterjev obtožencev, kot je moglo ugotoviti sodišče, po vsej verjetnosti res največ kriva njih hudim zablodam.

Senat petorice je obsodil — upoštevajoč težino kaznivih dejanj, udeležbo posameznih storilcev pri dejanjih, njihovo družbeno nevarnost, pa tudi precejšnjo mero avanturizma in mladostne nepremišljenosti ter popolno priznanje — Valentina P. na 2 leti in 6 mesecev, Marijana V. pa na 2 leti strogega zapore. Plačati bosta morala tudi vso povzročeno škodo, ...

Na obmejnem prelazu na Podkoremskem sedlu

Trikrat večji promet kot lani

- Za jeseniško občino je razen prehoda po železnici skozi karavanski predor najvažnejši prehod meje med Jugoslavijo in Avstrijo na obmejnem prelazu na Podkoremskem sedlu. Na prelazu sem opazoval poslovanje obmejnih organov in se razgovarjal z inozemci, ki so prišli v našo državo, pa tudi s takimi, ki so jo zapuščali.

Razgovor z obmejnimi organi

Na Podkoremskem prelazu je letos promet skoraj trikrat večji od lanskega. V juniju letos so zabeležili nad 24.500 prehodov, medtem ko so imeli lani v istem mesecu le okrog 9000 prehodov, kar pomeni, da so imeli lani dnevno le okrog 300, letos pa imajo prek 800 prehodov. Turistov je največ iz Zahodne Nemčije, tem sledijo Holanci, Avstrijci, Svcariji, Danci in Angleži. Večino pa tvorijo Turki in Grki, ki le potujejo skozi našo državo. Izmed vseh je trenutno 70 odstotkov došlih in 30 odstotkov takih, ki se vračajo. To je razumljivo, ker se je glavna sezona pravkar pričela. Okrog 50 odstotkov je takih, ki so že bili v naši državi na oddihu, ostalih 50 odstotkov pa je šele prvič prestopilo jugoslovansko mejo. Koriščenje maloobmejnih dovoljenj je približno enako lanskemu, le da je število naših naraslo. Mesečno zabeležijo na Podkoremskem sedlu nad 2000 potnikov z maloobmejno propustnico iz Avstrije in nad 1200 iz naše države. Število carinskih prekrškov vidno stagnira in jih skoraj ni več. Carinske prekrške povzročajo v glavnem Turki in Grki, ki se vračajo v svojo domovino. Turisti se zelo pohvalno izražajo o naših obmejnih organih in njihovem kulturnem in hitrem poslovanju. Prej so bile do ukinitve carinske deklaracije na kilometre dolge kolone avtomobilov. Danes teh težav ni več.

Meja je samo formalnost

Razen naših sem obiskal tudi avstrijske obmejne organe in bil na začudenje pozdravljen z »dober dan«. Kaj kmalu sem dobil vtis, da je meja le še formalnega pomena, saj so mi brez pomisleka posredovali enake podatke kot naši obmejni organi. Se več. Prav tako so mi dovolili, da sem se pogovarjal s turisti in mi končno razkazali novo dograjeno restavracijo na avstrijski strani.

In mnenje turistov

Ing. Meyhofer iz Münchna, ki je potoval s svojo družino že tretjič na dopust v Opatijo in mu je poznana skoro vsa Dalmacija, se je izražal izredno pohvalno o naših krajih in naši gostoljubnosti. Meni pa, da je za naš turizem v inozemstvu še vedno preslaba propaganda in da pri nas vseh kapacitet turizma še ne znamo izkoristiti. Všeč mu je skupno plačevanje vseh stroškov, ki je le enkratno. Pohvalil je tudi gostinstvo, ki se iz leta v leto izboljšuje, pripomnil pa je, da posvečamo pri nas premalo pozornosti razvedrilu gostov. Mlajša zakonca iz Stuttgarta, ki sta se vračala z Jadrana in obiskala Split, Hvar in Dubrovnik, sta bila prvič v Jugoslaviji. Spričo izrednega doživetja prideta prihodnje leto zopet. Naše države si tako nista znala predstavljati. To pa toliko manj spričo propagande, ki jo vodijo nekatere stranke proti Jugoslaviji, češ da

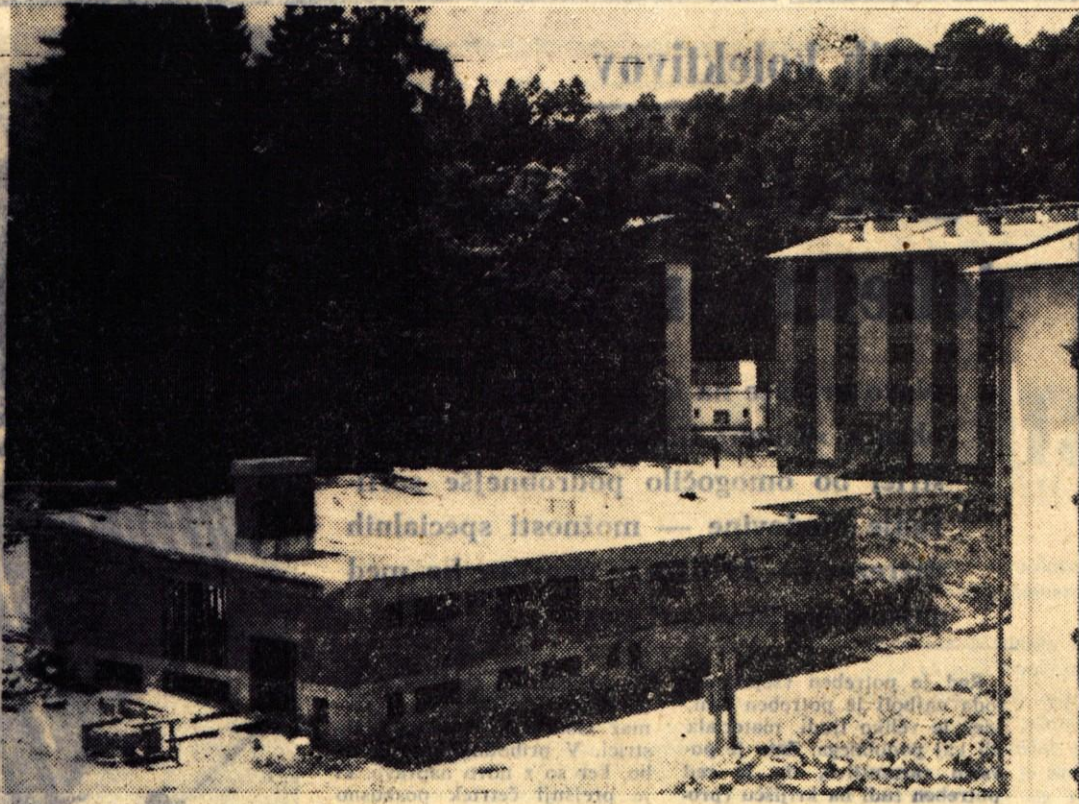

živi v Jugoslaviji necivilizirano ljudstvo, da vlada brezposelnost, da je za tuje bivanje v Jugoslaviji življenjsko nevarno itd. Dejala sta: »O življenjskem standardu pri vas sva se prepričala in bova o tem tudi pisala. Prihodnje leto pa zopet na svidenje.«

Tretji pa je razen ostalega hvalil obmejne organe, ki so ekspektivnejši kot drugje. Ko prestopi človek mejo, se čuti naravnost gostoljubno sprejetega. To ga spremlja ves čas bivanja v Jugoslaviji. Gostinsko osebo zna skoraj v vseh lokalih po dva ali celo več jezikov. Motila pa ga je reklama pri vstopu v Jugoslavijo pred restavracijo, ki je samo v slovenskem jeziku, medtem ko je podobna reklama povsod drugje najmanj dvojezična.

Gradnja obmejnega poslopja se je zavlekla

Gradnja našega obmejnega poslopja je v teku. Čeprav se je nekoliko zakasnila, bo še letos izročena svojemu namenu. Vsekakor bo to objekt, ki bo dal obmejnemu prelazu na Podkoremskem sedlu precej lepši videz. Razen obmejnega poslopja z vhodnim in izhodnim pokritim peronom, bodo pričeli graditi v prihodnjih dneh tudi novo menjalnice. Stala bo nasproti restavracije. Gradnja menjalnice, ki bo zamenjala sedanji paviljon, je nujna. Na Podkoremskem prelazu zamenjajo dnevno tujega denarja v vrednosti po deset milijonov dinarjev, ob nedeljah in praznikih pa tudi po 14 do 15 milijonov. Na avstrijski strani z gradnjo predvidenega obmejnega poslopja se niso pričeli. Pač pa so pričeli graditi v tekočem tednu novo cesto kot priključek na naš vstopni in izstopni peron. Po dograditvi vseh predvidenih gradenj bo Podkoremsko sedlo za naše kot za avstrijske turiste lepa in močna turistična točka z obmejnima restavracijama s solidno preskrbo in postrežbo. — P. Ulaga

Na Novem svetu v Škofji Loki so v teh dneh pokrili objekt, v katerem bo morda že do konca letošnjega leta varstveno-vzgojno stanova.

Iz naših komun

Mladi alpinisti v Vratih

V nedeljo je prispelo v Vrata 50 mladih alpinistov. Odzvali so se vabilu komisije za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije in se udeležili enotedenskega tečaja, ki ga je organizirala le-ta za alpiniste — začetnike. Priznani alpinisti bodo nudili na republiškem alpinističnem tečaju mladim alpinistom iz 25 alpinističnih odsekov Planinskih društev Slovenije prve alpinistične veščine. Po zaključnem tečaju bodo organizirali za tečajnike pokretni alpinistični tabor, ki bo pri nas prvi te vrste.

Otroci iz Valjeva na Jesenicah

V minulem tednu so sprejeli na Jesenicah prvo skupino otrok iz Valjeva, ki je prišla na Jesenice na 14-dnevne počitnice. Otroke so prevzeli privatniki. Društvo prijateljev mladine jim organizira razne skupinske izlete v turistične kraje Gorenjske. Individualne izlete pa organizirajo za mlade goste privatniki, ki so jih vzeli v oskrbo. Kaže, da se bo letošnja poizkusna izmenjava otrok z Jesenic in Valjeva obnesla in bo postala v prihodnje še številnejša in najbrž ustaljena oblika letovanja jeseniških otrok v Srbiji in valjevskih na Gorenjskem. — P.

Poljski reševalci na obisku

V ponedeljek je prispela v Vrata skupina 12 poljskih gorskih reševalcev, ki bo izvedla v enem tednu več reševalnih akcij v najnevarnejših stenah Triglava. Poljaki so zamenjali 30-člansko skupino čeških alpinistov in bodo odšli z reševalnega tečaja v Vratih na enotedenski oddih na morje.

P. U.

Športne prireditve v počastitev občinskega praznika

Jesenice — S prireditvami v počastitev občinskega praznika so pričeli na Jesenicah v soboto zvečer. Na športnem igrišču Podmežaklja aje bil mednarodni košarkarski turnir med moškimi ekipami Radentheina (Avstrija), ASKO Beljak (Avstrija), Proletarec (Zagorje) in domačih Jesenic. V soboto zvečer so se pomerile ekipe Proletarec — Radenthein in Jesenice — Beljak. V obeh srečanjih so bili domači igralci boljši, in sicer je premagal Proletarec Radenthein z 68:84 (32:41), Jesenice pa Beljak z 91:32 (46:12). V nedeljskem nadaljevanju turnirja je bila prva tekma med premagancema, to je med Proletarcem in Beljakom, ki je bila zaključena z rezultatom 72:54 (32:23) za Proletarca. V finalni tekmi sta se pomerila Jesenice in Radenthein. V izredno napeti, tehnično lepi in vseskozi

Spomenik slikarju Ivanu Groharju

Dela slikarja Ivana Groharja sodijo med vrhunske storitve slovenske likovne umetnosti, vendar pa doslej slikar še nikjer ni dobil svojega spomenika ali drugega obeležja. Ker se je Ivan Grohar rodil v Sorci, so se vaščani odločili, da se prvi oddolžijo spomnu velikega umetnika.

Na pobudo turističnega društva so imenovali pripravljalni odbor. Ta bo skušal pritegniti nekaj gorenskih likovnih umetnikov, da bi prispevali svoje zamisli in osnutke za spomenik. Na osnovi izbranih osnutkov bi potem proučili tudi možnosti financiranja spomenika. Obstajajo predlogi, da naj bi postavili spomenik v nadnaravnih velikosti, v naravnih velikosti ali pa le doprtni kip. Za postavitev spomenika menijo, da bi izbirali med prostoroma na ovinku v Sorci ali nasproti Groharjeve rojstne hiše.

Ker bo leta 1967 minilo sto let od Groharjevega rojstva, bodo predlagali pristojnim v Ljubljani, naj bi umetniku postavili spomenik tudi v središču naše republike. — S.

Za zdravljenje treh družin nad 7 milijonov dinarjev

Jesenice — Med šestimi jeseniškimi stanovanjskimi skupnostmi je ena najdelavnejših stanovanjska skupnost Podmežaklja z 2713 prebivalci. V okviru skupnosti delujejo zelo zadovoljivo socialna in gospodarska komisija, komisija za varstvo mladine, hišni sveti, poravnalni svet in servis.

Z najtežjimi problemi se ukvarja socialna komisija, ker živijo na področju skupnosti tudi ciganske družine. Le-te živijo v neprimernih prostorih in so predvsem otroci slabotni, podhranjeni in bolni. Očetje se nočejo zaradi delomrznosti ali pa tudi ne morejo zaposliti in živijo v glavnem od podpore in še to povečini zapijejo. Lani in v prvem polletju letos je morala plačati družba in s tem tudi stanovanjska skupnost Podmežaklja za zdravljenje treh teh družin 7.650.000 dinarjev.

Socialna komisija je obdelala ta problem in predlagala, da se od da šoloobvezne otroke v vzgojne zavode, predšolske pa v oskrbo posameznim družinam. To bo ceneje in vzgojno pozitivneje, ker bodo otroci odtegnjeni nezdruvemu življenju in okolju. Podoben

problem je tudi v naselju Nikšič. Ker je tudi tam življenje neurejeno, se bo socialna komisija lotila tudi tega problema.

Razen socialne komisije so aktivne tudi ostale. Gospodarska se ukvarja predvsem s cestami, ki so zaradi prevelike obremenitve z voznjaki peska iz kamnoloma in gramozja iz Save ter buldožerja, zelo slabe. Komisija za varstvo mladine pa skrbi za predšolsko in šolsko mladino. Za predšolsko so ustanovili lasten otroški vrtec, za šolsko so pa organizirali inštrukcije. Izvolili so odbor za pomoč dijakom pri učenju. Ta je nudil v minulem šolskem letu 60 slabim učencem inštrukcije iz slovensčine, angleščine in matematike. Poravnalni svet je imel 14 razprav, pri sedmih je dosegel poravnano. Zanimivo, da je samo tri poravnane razprave predlagal javni tožilec, medtem ko so vse ostale predlagale stranke same. Uspešno delujejo tudi hišni sveti in servis, ki se vedno bolj širi.

Za čim boljše delovanje in pridobitev novih izkušenj je organiziral svet skupnosti izlet v Škofjo Loko, kamor jih je povabila tamkajšnja stanovanjska skupnost. Na obisku so izmenjali izkušnje, nato pa so si ogledali člani jeseniške skupnosti muzej, grad in ostale znamenitosti mesta. — U.

Pred sejo občinske skupščine Škofja Loka

Pregled gospodarjenja

Danes, 24. julija, bo seja občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti občinske skupščine Šk. Loka. Na njej bodo obravnavali gibanje gospodarstva v občini v letošnjem prvem polletju. Nadalje bodo razpravljali in sklepali o predlogu sklepa o ukrepih in priporočilih za pripravo predloga gospodarskega in družbenega razvoja v občini za razdobje od 1. 1964 do 1970 in sprejeli odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku in davku na maloprodajni promet v občini. Med drugim je na dnevnem redu tudi prošnja za dodelitev pomoči občinski skupščini Litija za odpravo škode, ki jo je povzročil potres. Razen tega bodo razpravljali tudi o najetu posojila za sofinanciranje daljnovoda Jeprca — Škofja Loka in o predlogu za ukinitve krajevnih uradov Poljane in Selca.

Ker se je občinska skupščina Litija obrnila na škofjeloško skupščino za pomoč za popravilo škode po potresu, je svet za družbeni plan in finance o prošnji že razpravjal in menil, da bi lahko dodelili 500.000 din občinski skupščini Litija in bodo to odborikom tudi predlagali.

Ukinitev krajevnih uradov Poljane in Selca je predvidena zato, ker sta že do sedaj večino poslov opravljala krajevna urada Gorenja vas in Zelezniki. — T.

Ob Savi Dolinki

● V ŽELEZARNI JESENICE so omilili občutno pomanjkanje železne rude z uvedbo posebnih vlakov. Po pogodbi med rudnikom Ljubija, železnico in Železarno, pripeljeta dnevno po dva vlaka z 32 vagoni rude. S tem je dovoz rude zagotovljen. Težave pa so s skladenjem vagonov, zakaj posebni vlak mora biti razložen v sedmih urah. Uvedli so posebno nagrajevanje in zato uspeli tudi s pravočasnim razkladanjem. Problem pomanjkanja železne rude, ki je bil zadnje čase precej pereč, je s tem rešen in prihajajo vlaki pravočasno. Posebni vlaki imajo namreč prednost pred ostalimi.

● TURISTICO DRUŠTVO NA JESENICAH se je odločilo, da razen novih železo-pločevinastih razglasnih tabel, s katerimi so zamenjali dosedanje tudekaj neokusne, zamenjajo tudi table za vozne rede avtobusov. Le-te so namestili v zadnjih dneh na vseh avtobusnih postajah.

● NA JESENICAH je predstavljal zadnja leta kazinski vrt središče letnega zabavnega življenja. Zaradi prahu, ki mu je vrt izpostavljen — ker je v bližini železarne — ga letos niso odprli. To je izkoristil zavod za izgradnjo in vzdrževanje športnih objektov in uvedel na letnih objektih v uporabo tedensko kopanje. Tako je postalo letno kopališče ne le čez dan, marveč tudi zvečer najbolj obiskana točka Jesenic.

CP »GORENJSKI TISK« Kranj sprejme v praktično izučitev učence za grafično stroko

Pogoji za sprejem:

1. starost do 18 let,
2. z uspehom dokončanih 8 razredov osemletke,
3. z uspehom opravljen sprejemni izpit iz slovenskega jezika, računstva in risanja,
4. telesno in duševno zdravje (pljuča, srce, vid, sluh).

Prosimci naj predložijo:

1. originalno spričevalo o dovršeni osemletki,
2. izpisek iz rojstne matične knjige,
3. izpolnjen obrazec 1,20 (DZS) s kolekom 50 din,
4. mnenje dosedanje šole o sposobnosti in nagnjenjih učenca,
5. življenjepis.

Vsi bodo zdravniško pregledani pri posebnih komisijah. Stroške pregleda nosijo kandidati. Razen tega si vodstvo šole pridržuje pravico, da do zaključka prvega polletja izloči učence, ki ne bodo sposobni za grafično stroko.

Sola nima lastnega interneta. Prijave sprejema CP »Gorenjski tisk« najkasneje do 15. avgusta 1963. Sprejemni izpiti bodo 26. avgusta 1963 ob 7.30.

